

Opgroeien

KWALITEITSONDERSTEUNING VAN KINDERBEGELEIDERS OP DE WERKVLOER

- SUBSIDIËRING VANAF 2022

-VERANTWOORDING VAN DE INZET VAN JE SUBSIDIES IN 2021 EN VANAF 2022

Voor wie:

De pools gezinsopvang

Organisatoren met alleenwerkende of samenwerkende onthaalouders in het sui generis of in een werknemersstatuut

I. KORTE SITUERING

Op 30 maart 2021 heeft de Vlaamse Regering het zesde Vlaams Intersectoraal akkoord voor de social/non-profit sectoren (kortweg: VIA6) bekrachtigd. Het VIA6 voorziet onder meer in een specifieke subsidie voor pedagogische ondersteuning van kinderbegeleiders op de werkvloer in de kinderopvang van baby's en peuters (private en publieke sector) en in buitenschoolse opvang georganiseerd door een publieke organisator.

De uitvoering van deze specifieke subsidiëring wordt in twee stappen geregeld:

Stap 1: eenmalige subsidie 2021

De Vlaamse Regering besliste definitief op 14 januari 2022 (BS 24 maart 2022) over een regeling tot eenmalige opstartsubsidie voor deze ondersteuning in 2021. Dat Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) vind je [hier](#).

Opgroeien bracht je met [de snelinfo van 25 november 2021](#) op de hoogte van de inhoud van dit aankomende BVR.

Stap 2: structurele subsidie vanaf 2022

In diezelfde snelinfo van 25 november 2021 werden de verwachte krachtlijnen van de structurele regeling vanaf 2022 toegelicht, onder voorbehoud van definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering besliste inmiddels op 11 maart 2022 (BS 29 juni 2022) hoe deze subsidie voor kwaliteitsondersteuning op de werkvloer vanaf 1 januari 2022 structureel wordt geregeld in vergunde kinderopvang van baby's en peuters. Er wordt een subsidie betaald hetzij aan de organisator met minstens 19 plaatsen groepsopvang met subsidie voor inkomenstarief, hetzij aan de pools gezinsopvang, hetzij aan het ondersteuningsnetwerk Mentees. Dit BVR vind je [hier](#).

Voor de organisatoren van groepsopvang die voor minstens 19 plaatsen subsidie voor inkomenstarief ontvangen, is deze regeling ingevoegd in het bestaande [Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van de organisatoren kinderopvang en buitenschoolse opvang ter uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord \(vlaanderen.be\)](#)

II. SUBSIDIES VANAF 2022: INHOUDELIJKE TOELICHTING

Hoeveel bedraagt de subsidie voor kwaliteitsondersteuning?

De subsidie bedroeg op 1 januari 2022 64,75 euro per vergunde plaats in gezinsopvang of groepsopvang door samenwerkende onthaalouders per jaar.

Dit bedrag is intussen in 2022 meermaals geïndexeerd. Vanaf 1 september 2022 gaat het om 70,09 euro per vergunde plaats per jaar.

Welk subsidiebedrag op welk moment van kracht is, vind je op [subsidiebedragen-kinderopvang.xlsx \(live.com\)](#). Zie tabblad VIA, lijn 17 'ondersteuning kinderbegeleider'.

Opgroeien betaalt deze subsidie aan de pools voor het totaal aantal vergunde plaatsen gezinsopvang en groepsopvang samenwerking van de organisatoren die bij de pool zijn aangesloten. De pool biedt met deze middelen de kwaliteitsondersteuning op de werkvloer aan

Opgroeien betaalt hetzelfde bedrag per plaats voor elke private en publieke organisator. In VIA6 voorzagen de sociale partners van de publieke sector (lokale besturen) voor hun deelsector een hoger budget. Daardoor hebben de publieke organisatoren recht op een bijkomend bedrag per plaats. Dat bijkomende bedrag wordt niet door Opgroeien uitbetaald, wel door de Gemeenschappelijke Sociale Dienst van de Vlaamse openbare besturen (GSD-V). Dit wordt jaarlijks in een apart BVR geregeld. Voor 2022 legde de Vlaamse Regering dit vast in het BVR van 14 oktober 2022¹.

Het bijkomende subsidiebedrag voor een publieke organisator gezinsopvang of groepsopvang door samenwerkende onthaalouders, bedroeg op 1 januari 2022 15,82 euro per vergunde plaats. Deze subsidie is intussen in 2022 meermaals geïndexeerd en bedraagt 17,13 euro vanaf 1 september 2022.

Wanneer en hoe wordt het aantal vergunde plaatsen bepaald?

De subsidie voor deze ondersteuning op de werkvloer wordt ieder kalenderjaar voor elke organisator berekend op basis van zijn aantal vergunde plaatsen op 1 september van het voorgaande kalenderjaar. Zo kent elke pool de subsidiehoogte voordat het kalenderjaar begint.

¹Dit BVR wordt nog gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en is op datum van het versturen van deze mededeling nog niet online beschikbaar. Wanneer dat wel het geval is, wordt de link naar dit besluit op de website van Opgroeien geplaatst. De bedragen die de GSD-V uitbetaalt zoals vermeld in deze mededeling zijn deze die in dit besluit zijn opgenomen.

Wanneer en hoe wordt deze subsidie uitbetaald?

Deze jaarsubsidie wordt door Opgroeien aan de pools uitbetaald in vier kwartaalvoorschotten en een saldo:

- Het voorschot komt telkens in de eerste maand van het kwartaal.
- De voorschotten zijn berekend op één vierde van 95% van het volledige subsidiebedrag.
- Het saldo wordt ten laatste verrekend op 1 april van het volgende kalenderjaar.

Als de organisator verbonden aan de pool in de loop van het jaar de organisatie van opvang met onthaalouders stopzet, dan wordt de subsidie pro rata verrekend.

Voor welke kosten moet de pool gezinsopvang deze subsidie gebruiken ?

De pool moet deze subsidie voor kwaliteitsondersteuning van kinderbegeleiders op de werkvloer:

- voor minstens 90% gebruiken voor kosten verbonden aan de directe inzet van de pedagogische ondersteuner op de werkvloer bij de kinderbegeleiders. Dit gaat om loonkosten en eventuele kosten die nodig zijn om te kunnen werken op de werkvloer (bijvoorbeeld: verplaatsingskosten)
- voor maximaal 10% gebruiken voor overheadkosten verbonden aan de kwaliteitsondersteuning op de werkvloer. Dit zijn kosten in functie van coördinatie, aansturing en organisatie van deze pedagogische ondersteuning.

Wat zijn de doelstellingen van de kwaliteitsondersteuning?

De Vlaamse Regering voorziet subsidies voor deze ondersteuning op de werkvloer om volgende doelstellingen² te kunnen realiseren:

1° Het versterken van de beroepscompetenties van de kinderbegeleiders. De Vlaamse Regering bepaalde in 2017 welke deze beroepscompetenties zijn, in het [Besluit van de Vlaamse Regering tot erkenning van de beroepskwalificatie kinderbegeleider baby's en peuters](#).

² In het Besluit van Vlaamse regering wordt de formulering van doelstellingen 4° en 5° nog aangepast. Een wijzigingsbesluit daartoe is op datum van verzending van deze mededeling principieel goedgekeurd. In deze mededeling houdt de toelichting bij doelstellingen 4° en 5° rekening met deze principieel goedgekeurde aanpassing van de formulering.

2° De ondersteuner neemt op de werkvloer ook zelf verzorgende en ondersteunende taken voor de kinderen op, en **coacht** daarbij ook **de kinderbegeleider in diverse aspecten van de job**: begeleiden en stimuleren van de diverse ontwikkelingsaspecten van jonge kinderen, ervoor zorgen dat de opvang veilig en gezond verloopt, communiceren met de ouders/de gezinnen en inclusief omgaan met kinderen met bijzondere zorgnoden of met een kwetsbare gezinsachtergrond.

3° Samen met de verantwoordelijke en de kinderbegeleiders toetst de ondersteuner de praktijk in de opvang af aan het **pedagogische beleid van de organisator**, pakt zij/hij systematisch de verbeterpunten aan, en werkt zij/hij aan de kennis van **lokale netwerken** die geïntegreerd samenwerken om jonge kinderen en hun gezin te ondersteunen.

4° De ondersteuner kan **verontrustende situaties voor kinderen** al snel herkennen, bespreken, aanpakken en opvolgen in functie van herstel van een veilige, passende omgang met de kinderen in de opvang. Hij doet dit samen met de organisator.

5° Wanneer Zorginspectie (pedagogische) tekorten vaststelt in de werking van de opvang, dan begeleidt de ondersteuner het **verbetertraject** en volgt dit vanuit zijn opdrachten op. Zeker wanneer dit kadert in een begeleidings- en opvolgingstraject dat wordt gevraagd door Agentschap Opgroeien.

De inhoud van deze kwaliteitsondersteuning moet aansluiten bij de basisprincipes van [het 'Pedagogisch raamwerk voor de kinderopvang van baby's en peuters'](#). Dit wetenschappelijk onderbouwde pedagogische raamwerk werd in opdracht van Kind en Gezin ontwikkeld door de UGent en de KU Leuven.

De ondersteuningsovereenkomst tussen de pool gezinsopvang en de organisator van de gezinsopvang

Je maakt met jouw pool gezinsopvang afspraken over deze kwaliteitsondersteuning, en legt ze vast in een overeenkomst die minstens regelt:

- hoe de ondersteuning in jouw opvanglocatie(s) zal gebeuren, welke de afspraken en modaliteiten zijn om deze ondersteuning *op de werkvloer* te realiseren;
- wie de ondersteuner voor jouw opvang is, over welke kwalificatie en competenties de ondersteuner beschikt en zijn/haar contactgegevens;
- hoe je samen met je pool deze kwaliteitsondersteuning zal evalueren.

Mag jouw pool deze kwaliteitsondersteuning op de werkvloer enkel aanbieden aan organisatoren met alleenwerkende of samenwerkende onthaalouders in het sui generis of in een werknemersstatuut?

Elke pool gezinsopvang mag deze ondersteuning ook realiseren voor kinderopvang die zelf de subsidies voor deze ondersteuning ontvangt (groepsopvang met minstens 19 plaatsen met subsidie voor inkomenstarief³). Een pool is daartoe echter niet verplicht. Ze maakt zelf de keuze om dit wel of niet te doen.

Als de pool beslist om dit wel te doen, sluit het met deze opvang daarover een overeenkomst. Die regelt wat hierboven staat, alsook hoe de organisator zijn subsidies voor pedagogische ondersteuning aan de pool ter beschikking stelt en hoe de pool deze gebruikt in functie van deze kwaliteitsondersteuning op de werkvloer.

Welke vereisten worden gesteld aan de ondersteuner zelf?

De kwaliteitsondersteuner die met deze subsidie wordt betaald, moet aan twee voorwaarden tegelijk voldoen. Ze zijn dus allebei te vervullen (én-én):

1. Zij/hij heeft minstens een bachelor kwalificatie. Dit betekent: een kwalificatie die beantwoordt aan opleidingsniveau 6 van [de Vlaamse Kwalificatiestructuur](#)

én

2. Zij/hij heeft competenties of ervaring in de pedagogische dimensie van kinderopvang van baby's en peuters. Dit wil zeggen dat de pedagogische ondersteuner kinderbegeleiders op de werkvloer in hun job moet kunnen ondersteunen en versterken. Zij/hij moet de doelstellingen van de pedagogische ondersteuning (zie hierboven) kunnen waarmaken.

Hoe worden de inzet en de impact van deze subsidie voor kwaliteitsondersteuning op de werkvloer geëvalueerd?

Deze subsidie is nieuw. Daarom wil de Vlaamse Regering bij het einde van de eerste drie subsidiejaren (2022-2023-2024) de inzet en de impact van deze middelen en van deze ondersteuning op de werkvloer in de kinderopvang evalueren.

Dit wordt een opdracht voor Opgroeien. Opgroeien kan met het oog daarop ook aan jouw opvang gegevens opvragen.

³ De kwaliteitsondersteuning op de werkvloer bij organisatoren van kinderopvang van baby's en peuters die geen subsidie, enkel basissubsidie of voor maximaal 18 plaatsen subsidie inkomenstarief hebben, valt hier buiten: deze wordt opgenomen door het ondersteuningsnetwerk kinderopvang Mentees.

Hoe verloopt het toezicht op de pools inzake de besteding van de subsidies voor de kwaliteitsondersteuning?

Deze subsidies moeten volledig worden ingezet voor het doel waarvoor ze bedoeld zijn, en dit op de manier zoals in het BVR (en deze toelichting) staat beschreven. De pool gezinsopvang moet dit na elk subsidiejaar kunnen toelichten.

Opgroeien en Zorginspectie zien toe op de besteding van deze subsidies. Daarvoor moet elke pool jaarlijks een aantal gegevens bezorgen en/of ter beschikking houden.

III. VERANTWOORDING DOOR DE POOLS VAN DE INZET VAN DE SUBSIDIES (FINANCIËLE TOETS)

Subsidies 2021

In 2021 ontving elke pool een subsidie om de werkdruk op de werkvloer te verlichten en dit door inzet van pedagogische coaches. Deze middelen moesten uiterlijk op 30/6/2022 worden besteed (facturen voor 30/6/2022 betaald).

Elke pool gezinsopvang houdt een functionele en financiële verantwoording van de besteding en de verantwoordingsstukken ter beschikking vanaf 01/12/2022. Voor deze verantwoording kan de pool gebruik maken van een specifiek hiervoor ontwikkeld sjabloon. Je vindt dit sjabloon in bijlage bij deze mededeling.

Indien de pool er niet in slaagde om de subsidies volledig aan te wenden voor deze maatregel, dan verwachten wij dat de pool dit meldt aan Opgroeien. Ook afwijkingen of wijzigingen aan het bestedingsplan moet de pool aan Opgroeien melden. Dit kan door te mailen naar budget.kinderopvang@kindengezin.be. Opgroeien neemt dan contact op om na te gaan in welke mate de besteding is verlopen en wat moet worden teruggevorderd.

Opgroeien zal voor 28/02/2023 het resultaat van deze financiële toetsing laten weten aan elke pool gezinsopvang.

Subsidies 2022

Opgroeien verwacht van de pools de financiële rapportering over 2022 vóór 15/02/2023.

2022 is het eerste jaar van deze structurele subsidie, Daardoor konden mogelijk nog niet alle pedagogische ondersteuners vanaf 1 januari 2022 aan de slag gaan. Opgroeien verwacht wel dat dit ten laatste vanaf 1 juli 2022 het geval was.

Subsidies die de pools gezinsopvang in de eerste jaarhelft 2022 nog niet konden aanwenden voor loonkost van de pedagogische ondersteuner(s), mogen daarom ook nog in de tweede jaarhelft 2022 gebruikt worden voor eenmalige uitgaven in functie van kwaliteitsondersteuning van kinderbegeleiders op de werkvloer, naar analogie met de regeling voor de eenmalige middelen in 2021. Dit geldt wel enkel nog voor 2022.

De gebruikelijke **reserve-regels** zijn ook hier van toepassing:

- Van subsidies die na afloop van het kalenderjaar niet zijn aangewend, mag maximaal 20% van het jaarsubsidiebedrag als reserve worden overgedragen naar het volgende kalenderjaar.
- De gecumuleerde reserve opgebouwd uit de jaarlijkse subsidiebedragen mag maximaal 50% zijn van het jaarlijkse subsidiebedrag.

Deze subsidies moeten volledig worden ingezet voor het doel waarvoor ze bedoeld zijn, en dit op de manier zoals in deze toelichting staat beschreven. Je moet dit na elk subsidiejaar kunnen toelichten. Als de pool bovenstaande percentages overschrijdt, moet het overschreden bedrag teruggestort worden aan Opgroeien, tenzij de pool een aanwendingsplan of aanzuiveringsplan heeft dat voldoet aan een aantal criteria, waaronder de goedkeuring van de Inspectie van Financiën van de Vlaamse overheid.

Niet-gebruikte middelen zullen worden teruggevorderd of verrekend in toekomstige betalingen. Concreet gaat het over:

- de terugvordering (of verrekening) van niet-gebruikte middelen uit de eerste jaarhelft in 2022
- de pro rata terugvordering van de subsidies die in de tweede jaarhelft van 2022 niet worden gebruikt voor de inzet van VTE's voor ondersteuning van kinderbegeleiders op de werkvloer.

Met vragen hierover kan je als organisator gezinsopvang terecht bij jouw pool gezinsopvang. Als pool gezinsopvang kan je met vragen terecht bij je klantenbeheerder na de herfstvakantie 2022.

In bijlage (enkel voor de pools gezinsopvang):

- Sjabloon “functionele financiële verantwoording”